

Veilig omgaan met knoopcellen

| Tips en richtlijnen voor professionele inzamelpunten

Wat zijn knoopcellen?

Knoopcellen zijn platte, ronde batterijen die op een knoop lijken. Ze worden ook knoobatterijen of knoopcelbatterijen genoemd. In het Engels spreken we van 'button cells' of 'coin cells'.

Knoopcellen worden heel veel gebruikt in elektronische toestellen zoals horloges, digitale prijskaartjes, rekenmachines, speelgoed, lampjes, hoorapparaten, wenskaarten, afstandsbedieningen, autosleutels ...

Er zijn verschillende types knoopcellen, zoals lithium-, alkaline-, zilveroxide- en zinkluchtknoopcellen.

Momenteel is ongeveer 1 op 4 in België verkochte batterijen een knoopcel.

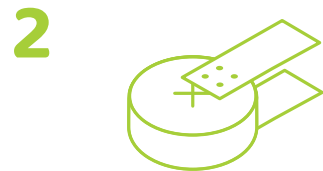
Welke aandachtspunten zijn belangrijk bij het inzamelen van knoopcellen?

1. Vermijd kortsluiting

Op de bovenzijde van een knoopcel staat een + (positieve pool van de batterij) en op de onderzijde een - (negatieve pool van de batterij). Omdat de positieve en negatieve pool zo dicht bij elkaar liggen, moet je altijd opletten voor kortsluiting. Zelfs als knoopcellen niet meer werken in een toestel, is er meestal nog een aanzienlijk voltage of restvermogen over.

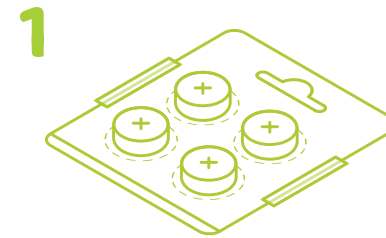

Kortsluiting kan ontstaan als knoopcellen elkaar raken of als een knoopcel een metalen object raakt. Bij kortsluiting is er ook een risico op brand.

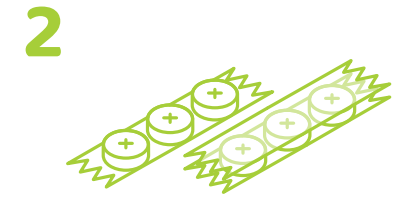

Bij knoopcellen die vast gesoldeerd zijn en samen met de printlippen waaraan ze vastzitten worden verwijderd, is er extra risico op kortsluiting, omdat er een extra geleidend raakvlak is.

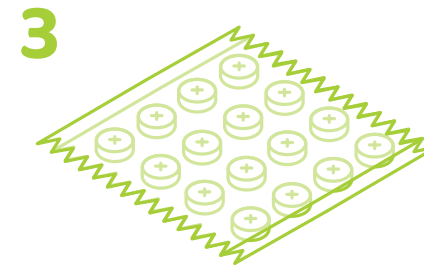
2. Verpak of plak af

Je kan kortsluiting voorkomen door de verpakking van nieuwe knoopcellen te gebruiken om de oude te verpakken.

Een andere optie is om de knoopcellen af te plakken met een zelfklevende folie of tape. Zo vorm je een beschermende laag tussen de knoopcellen en andere batterijen of metalen objecten.

Bij grotere aantallen knoopcellen kan je de knoopcellen gelijktijdig afplakken met behulp van grote A4-vellen zelfklevende folie. Ook hier kan je de originele verpakking hergebruiken.

Tip!

Gebruik transparante tape. Dan blijven deze batterijen beter herkenbaar in het verdere sorteerproces en help je dus mee aan een betere recycling.

Wist je dat ...

Het afplakken van een knoopcel maakt deze ook minder aantrekkelijk voor kinderen. Zo verklein je de kans dat een kind een knoopcel per ongeluk inslikt.

3. Vermijd contact met een lekkende batterij

Een batterij bevat elektrolyt. Dat is een stof die in de batterij zorgt voor de geleiding tussen de positieve en de negatieve pool. De elektrolyt is meestal een zure of alkalische vloeistof. Als de elektrolyt uit de batterij lekt, moet je opletten dat je er niet mee in contact komt.

Elektrolyt kan namelijk irritatie of zelfs chemische brandwonden veroorzaken. Zowel de vloeistof als de eventuele damp vormen een risico.

Vermijd altijd contact met de huid en ogen. Draag chemisch-bestendige handschoenen en een veiligheidsbril als je risico loopt om in contact te komen met elektrolyt.

Heb je toch een lekkende batterij aangeraakt of kwam je huid in contact met elektrolyt?

Was je handen dan uitgebreid en spoel je huid en/of ogen overvloedig met koud water. Ook als je niets voelt branden is het belangrijk dat je overvloedig met water spoelt.

4. Slik een knoopcel niet in

Een knoopcel die vast komt zitten in de slokdarm kan op 2 uur tijd heel ernstige letsels veroorzaken, zoals een slokdarmperforatie.

Wat te doen bij inslikken?

1

Contacteer onmiddellijk de hulpdiensten en/of het antigifcentrum en geef een gedetailleerde beschrijving van wat er gebeurd is.

2

Sommige knoopcellen kunnen echt schadelijk zijn bij inslikken – het is dus belangrijk dat je dit heel duidelijk aangeeft aan de behandelende arts.

3

Laat altijd en zo snel mogelijk (liefst binnen het uur!) een radiografie nemen van de borstkas en de buik, om na te gaan waar de batterij zich precies in het maagdarmstelsel bevindt.

4

Laat het slachtoffer niet braken en ook niets eten of drinken. Voedsel en vloeistoffen kunnen ervoor zorgen dat batterij langer in de slokdarm blijft vastzitten. Ook braken kan eventuele schade aan de slokdarm verergeren en het risico op ernstige complicaties vergroten.

Gegevens antigifcentrum:

070 245 245 (gratis, 24/24, 7 dagen op 7)
www.antigifcentrum.be

Nog nuttige tips vind je op volgende websites:

www.epbaeurope.net/portable-batteries/button-battery-safety
<https://www.antigifcentrum.be/huishouden/batterijen/knoopbatterijen>

5. Beschadig een knoopcel niet bij het verwijderen uit een toestel

Verwijder knoopcellen op een veilige manier uit het toestel en zorg ervoor dat je ze niet beschadigt.

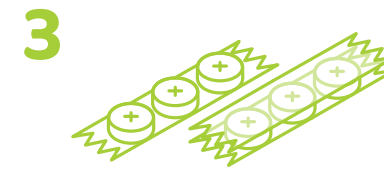
6. Stockeer knoopcellen veilig

Een vochtige omgeving of hoge temperatuur kan knoopcellen beschadigen. Daarom bewaar je knoopcellen, net als andere batterijen, best op een droge, goed geventileerde, niet te warme plaats.

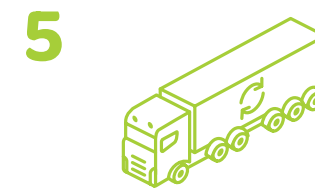
Bewaar gebruikte batterijen steeds in de Bebat inzamelunit. Onze recipiënten zijn onder meer uitgerust met een overdruksysteem. Dat is essentieel om drukopbouw te vermijden als er gassen uit batterijen vrijkomen. Sluit het recipiënt altijd goed af met de spanning.

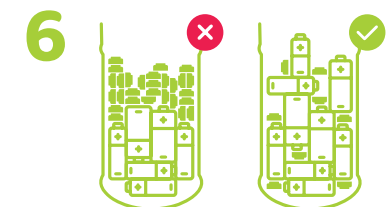
Om kortsluiting te vermijden, moeten knoopcellen afgeplakt of individueel verpakt worden, vooraleer ze in het Bebat-recipiënt gedeponneerd worden (zie boven).

Als dit niet gebeurt, blijft er een hoger risico bestaan op brand of explosie, ongeacht het recipiënt waarin ze gestockeerd worden.

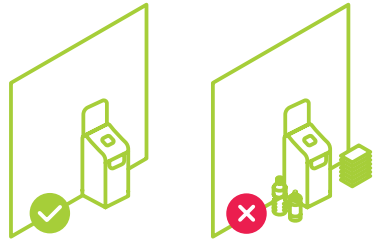

Laat de Bebat-units tijdig ophalen. Zo vermijd je een onnodig grote opslag van knoopcellen.

Door de knoopcellen te verspreiden in het recipiënt wordt de opslag veiliger.

7. Plaats geen brandbaar materiaal in de buurt

De Bebat-inzamelmiddelen zijn geschikt voor het verzamelen, stockeren en transporteren van batterijen. Gebruik ze volgens de instructies van Bebat. Let op: een Bebat-inzamelmiddel kan nooit de eigen preventiemiddelen voor brand of incidenten vervangen. Volg altijd de eigen veiligheidsregels en verwitig de brandweer als dat nodig is. Breng Bebat altijd zo snel mogelijk op de hoogte in het geval van een incident met batterijen.

Extra maatregelen voor professionele ophalers, vervoerders of verwerkers

1

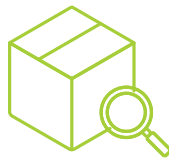
Als je professioneel batterijen ophaalt, vervoert, stockeert of verwerkt zorg je er uiteraard voor dat je opslag correct vergund is.

2

Analyseer in je bedrijf de risico's die voortvloeien uit de manipulatie en stockage van batterijen. Neem deze analyse mee als je de gepaste preventiemaatregelen voorziet.

3

Zorg voor voldoende detectie om een incident snel te kunnen opmerken. Compartimenteer je stockageruimte, om uitbreiding van een incident en de eventuele schade te beperken.

Wat doe je als er toch iets misloopt?

Vuistregels bij een incident

- Zorg eerst en vooral dat alle personen in de omgeving veilig zijn.
- Is er warmteontwikkeling, rook, brandgeur of vuur? Volg onmiddellijk de brandveiligheidsprocedure van je bedrijf.
- Is er rookvorming? Draag adembescherming of zorg ervoor dat je niet blootgesteld bent aan de rook.
- Is het incident nog veilig te bestrijden? Dek de batterijen dan af met bijvoorbeeld een branddeken, droog zand, vermiculiet of zet ze volledig onder water.
- Opgelet:
 - Als je maar een kleine hoeveelheid water gebruikt, kan dat mogelijk onvoldoende zijn om het incident onder controle te krijgen.
 - Bluswater is vervuild water en mag niet in de riolering gegoten worden. Je moet bluswater dan ook laten ophalen door een erkend verwerkingsbedrijf.

Is het incident niet meer veilig te bestrijden? Bel dan onmiddellijk de brandweer.

Neem ook zo snel mogelijk contact op met Bebat op het gratis nummer 0800 97 521 om het incident te melden. We komen dan zo snel mogelijk de inzamelunit en/of de beschadigde batterij(en) ophalen.

